DZIENNIK URZĘDOWY

c. i k. Komendy obwodowej w Biłgoraju.

№ XIV.

wydany i rozesłany 1 grudnia 1916.

Prenumerata kwartalna 3 kor.

Dnia 21. listopada Jego ces. i król. Apostolska Mość **Franciszek Józef I** zasnął łagodnie w Panu na zamku w Schönbrunie.

Wiadomość o śmierci odczuje świat cały jako wysoce pełną znaczenia. Dziesiątki lat była rycerska postać cesarza Franciszka Józefa, nestora władców europejskich wysoko się wznoszącym symbolem pokoju, była postacią, którą podziwiał, uwielbiał i czcił świat cały.

Również i naród polski, któremu w ostatniej godzinie swego życia złożył dowody Swej cesarskiej łaski i miłości będzie opłakiwał w Nim swego obrońcę, ojcowskiego przyjaciela i współtwórcę niepodległej Polski.

Gdy dusza Tego wspaniałomyślnego księcia pokoju staje przed tronem boskim przecież nie straciły Go jego ludy na zawsze. Miłość swych ludów żyć będzie nadal a czas Jego rządów pozostanie na zawsze wyrytym złotemi głoskami na tablicach dziejów.

zu E. Nr. 16086.

213.

Uznanie dla Wojciecha Gersta naczelnika gminy Babice.

Wojciechowi Gerstowi naczelnikowi gminy Babice wyraża się publiczne uznanie i podziękowanie Komendy obwodowej za sumienne wykonywanie jego obowiązków służbowych, a w szczególności za jego zasługi położone przy zbiorze żniwa.

Nadto przyznaje się mu nagrodę w kwocie 30. koron.

Uznanie dla Jana Małka, sołtysa wsi Grojce Momoty.

Janowi Małkowi sołtysowi wsi Grojce Momoty wyraża się publiczne uznanie i podziękowanie Komendy obwodowej za jego zasługi położone przy zdobieniu grobów poległych żołnierzy.

Nadto przyznaje się mu nagrodę w kwocie 40. koron.

Uznanie dla Józefa Pencherskiego zarządcy folwarku w Woli obszańskiej.

C. i k. Komenda obwodowa czuje się spowodowaną wyrazić panu Józefowi Pencherskiemu zarządcy folwarku we Woli obszańskiej publiczne uznanie i serdeczne podziękowanie za zasługi jego położone około ozdobienia grobów poległych żołnierzy.

Uznanie dla Piotra Tyndorfa, zarządcy folwarku Różaniec.

C. i k. Komenda obwodowa czuje się spowodowaną wyrazić panu Piotrowi Tyndorf zarządcy folwarku Różaniec nowy publiczne uznanie i serdeczne podziękowanie za zasługi jego położone około ozdobienia grobów poległych żołnierzy.

214.

Przepisy dotyczące dobrowolnego wstępowania do wojska polskiego.

1. Termin i miejsce zgłoszenia.

Od dnia 22. Listopada będą u wszystkich wójtów General-Gubernatorstwa Lubelskiego wyłożone listy dla osób, które chcą dobrowolnie zgłosić się do wojska polskiego. We większych miejscowościach i miastach urządza się wedle potrzeby osobne biura zgłoszeń. Komendanci obwodów podadzą termin i miejsce otwarcia tych biur za pomocą zgłoszeń.

Zgłaszanie ma się odbywać o ile możności u wójta (w biurze zgłoszeń) tej gminy, w której dany ochotnik mieszka.

2. Przepisy dotyczące wieku.

Do listy zgłoszeń mogą się zapisywać wszyscy Polacy bez względu na język i wyznanie, mieszkający na terytoryum oswobodzonem przez zjednoczone wojska

państw centralnych, o ile w ciągu roku, w którym się zgłaszają, kończą najmniej ośmnaście a najwyżej czterdzieści pięć lat życia. Jeżeliby ochotnik ze względu na swe wykształcenie i stanowisko społeczne nadawał się do zajęcia w przyszłości stanowiska oficera, wówczas można przesunąć granicę wieku aż do ukończonego pięćdziesiątego roku życia.

3. Wykluczeni od wstąpienia.

Do wojska polskiego nie będą przyjmowani ci, którzy byli karani pozbawieniem wolności lub czci za takie przestępstwa i zbrodnie, które ich czynią niegodnymi przyjęcia. Do tej kategoryi nie będzie się jednak z reguły zaliczać przestępstw politycznych.

4. Wymagane dokumenta.

Celem wciągnięcia na listę zgłoszeń, należy przynieść o ile możności swój paszport, metrykę urodzenia lub chrztu, oraz świadectwa szkolne.

Reflektujący na stanowiska oficerów lub podoficerów mają przedłożyć świadectwa szkolne w otwartej kopercie z następującym napisem:

1. Dokumenta (imię i nazwisko właściciela).
2. Miejsce zamieszkania i ulica.
3. Powiat.
4. Miejsce i bliższe określenie biura zgłoszeń.
5. Numer listy ochotników.

Rubryki pod 4. i 5. będą wypełnione dopiero przy zgłoszeniu. Ponadto należy dołączyć opatrzoną takim samym napisem kartkę, która na odwrotnej stronie ma zawierać spis przedłożonych dokumentów.

Gotowe koperty i kartki można otrzymać bezpłatnie u każdego sołtysa, jak również u każdej miejscowej Władzy wojskowej lub cywilnej. Wszystkie Władze mają polecenie udzielać potrzebnych wyjaśnień i pomocy w każdym kierunku. W razie niemożności dostarczenia dokumentów do dnia zgłoszenia, można je dodatkowo w ten sam sposób zgłosić u wójta albo w biurze zgłoszeń, gdzie dokonano zgłoszenia.

5. Wybór rodzaju broni.

Na razie tworzy się następujące rodzaje broni:

Piechota z oddziałami karabinów maszynowych;

Jazda;

Oddziały sanitarne;

Tabory.

Każdemu ochotnikowi wolno prosić o wpisanie do listy zgłoszeń dla jednego z powyższych rodzajów broni.

Ochotnicy jazdy, oddziałów sanitarnych, oraz taborów mają przy wstąpieniu przyprowadzić o ile możności własnego konia, za którego po poprzedniem oszacowaniu wypłaci się zaraz wynagrodzenie.

O ostatecznem przydzieleniu do jednego z powyższych rodzajów broni, rozstrzyga Generał-Gubernatorstwo Warszawskie na podstawie wyniku badania lekarskiego, oraz stosownie do zapotrzebowania.

6. Obowiązki po zgłoszeniu się.

Przy zgłoszeniu dostaną ochotnicy t. zw. „poświadczenie zgłoszenia" zaopatrzone numerem, pod którym są zapisani w liście zgłoszeń. To poświadczenie należy wkleić po ostatniej stronie paszportu lub też w inny sposób starannie przechować. Od dnia zgłoszenia się ochotnicy muszą być gotowi każdej chwili do stawienia się celem zbadania przez lekarza wojskowego, a w razie uznania ich za zdatnych do służby, do natychmiastowego powołania pod broń. Aż do tej chwili mają oni o każdej zmianie mieszkania i miejsca pobytu donieść najdalej do pięciu dni ustnie lub listownie temu wójtowi lub biuru, w którem podjęli poświadczenie zgłoszenia, podając przytem dokładny nowy adres. Takie same zawiadomienie podać należy do wójta (miejscowej władzy policyjnej) nowego miejsca zamieszkania.

7. Badanie lekarskie.

Dzień i miejsce badania lekarskiego będą osobne podane do wiadomości. Przedstawienie ochotników do zbadania powinno się o ile możności odbywać zbiorowo według miejscowości albo gmin i to przez wójtów lub miejscowe organa policyi, które otrzymają w tej mierze bliższe objaśnienia. Ochotnikom przyzna się w razie potrzeby bezpłatny przejazd, tudzież mieszkanie i utrzymanie w miejscu badania lekarskiego. Ponadto otrzyma każdy ochotnik 2 korony dziennie, jako wynagrodzenie za utratę zarobku.

8. Powołanie ochotników zdolnych do służby.

Kto przy zbadaniu zostanie uznany za zdolnego do służby otrzyma t. zw. „świadectwo przyjęcia" i odpowiedni dopisek w paszporcie, lub w innym dokumencie stwierdzającym tożsamość osoby. Po zbadaniu lekarskiem ochotnik albo zaraz będzie wcielony do służby przy odnśnej formoacyi wojskowej, albo też otrzyma tymczasowy urlop. W tym drugim wypadku otrzyma nowozaciężny powołanie pod broń zapomocą „karty powoławczej", którą należy wraz z paszportem i świadectwem przyjęcia przynieść do swojego oddziału, jako dokumenta legitymacyjne.

9. Przepisy obowiązujące nowozaciężnych, którzy otrzymali „świadectwo przyjęcia".

Kto przyjął świadectwo przyjęcia, ten temsamem należy do wojska polskiego i pozostaje od tej chwili począwszy aż do zawarcia pokoju do dyspozycyi władz wojskowych, i może być przez nie uwolniony jedynie w drodze „postępowania zwalniającego". Jeżeli nowozaciążny, który przyjął świadectwo przyjęcia, uchyli się od stawiennictwa do swego oddziału, staje się winnym dezercyi. To też aż do dnia wezwania go za pomocą karty powoławczej, ma w razie zmiany mieszkania lub miejsca pobytu postąpić w ten sam sposób, jak po wpisaniu na listę zgłoszeń (patrz punkt 6).

10. Zwrot kosztów.

Każdemu nowozaciężnemu, który otrzymał „świadectwo przyjęcia" należy się przy wstąpieniu kwota 40 koron na pokrycie drobnych nadzwyczajnych wydatków

w pierwszych dniach służby. Kto po zbadaniu lekarskiem zostanie odesłany tymczasowo na urlop, otrzyma zaraz 20 K resztę zaś w dniu wstąpienia do czynnej służby przy swoim oddziale.

11. Zwalnianie zupełnie lub czasowo niezdolnych do służby.

Zupełnie lub czasowo niezdolnych do służby ochotnik, otrzyma odpowiednią uwagę w paszporcie lub w innym dokumencie tożsamości osoby. Czasowo niezdolni do służby mogą po upływie oznaczonego czasu zgłosic się ponownie.

12. Narodowe i prawno-państwowe stanowisko ochotników.

Ażeby armii polskiej zapewnić według prawa międzynarodowego uznanie, jako „wojsko państwa prowadzącego wojnę" musi ona — o ile chodzi o naczelne kierownictwo i stosunki prawne — być tymczasowo przyłączoną do wojska niemieckiego.

Co do poborów, żołdu, utrzymania, wyekwipowania, rent inwalidów, opieki nad rodzinami i osieroconymi, przysługują żołnierzowi ochotniczego wojska polskiego te same prawa i przywileje, co i żołnierzom armii niemieckiej.

13. Mundury, sztandary (chorągwie).

Polskie wojsko otrzymuje mundury z polskiemi narodowemi odznakami. W chorągwiach i sztandarach wojska polskiego odżyją znów staropolskie znaki z białym orłem w czerwonem polu.

14. Prawne uregulowanie stosunków wojskowych

nastąpi osobno.

C. i k. Jenerał-Gubernator:

Karol Kuk.

E. Nr. 15819.

215.

Termin zgłoszenia się austr. węg. wzgl. bośniacko-hercegowińskich asenterowanych obywateli.

Poniżej ogłasza się termina zgłoszenia się do służby wojskowej ustalone przez Ministerstwo wojny w porozumieniu z właściwemi władzami centralnemi:

ZOSTALI POWOŁANI:

a) na dzień 3. listopada 1916

austr. węg. obywatele roczników 1866 do 1871, którzy zostali asenterowani w Austryi lub na Węgrzech.

b) na dzień 16. listopada 1916

austryaccy obywatele urodzeni w latach 1880 do 1884 i 1890 do 1892, którzy w Austryi lub na Węgrzech zostali asenterowani.

węgierscy obywatele urodzeni w latach 1872 do 1884, którzy na Węgrzech lub w Austryi zostali asenterowani.

c) na dzień 12. października 1916.

Przy poborze w Bośni Hercegowinie asenterowani mieszkańcy Bośni i Hercegowiny, austryaccy i węgierscy obywatele urodzeni w latach 1865, 1866 i 1867.

W Austryi i na Węgrzech asenterowani mieszkańcy Bośni i Hercegowiny urodzeni w latach 1865, 1866 i 67, nadto uznani za zdolnych do broni przy poborze w Bośni i Hercegowinie obowiązani do służby wojskowej oraz przy tym poborze w Bośni i Hercegowinie uznani za zdolnych austryaccy i węgierscy obywatele urodzeni w latach 1866 do 1872.

d) na dzień 16. października 1616.

austryaccy i węgierscy poddani ponownie za granicą asenterowani, oraz mieszkańcy Bośni i Hercegowiny urodzeni w latach 1866 do 1897.

c) na dzień 23. października 1916.

już komisyjnie prezentowani i na podstawie rozporządzenia K. M. Abt. 2/W Nr. 803 z 1916 (przesłane do Komendy wojskowej w Sarajewie) na czas żniw urlopowani mieszkańcy Bośni i Hercegowiny obowiązani do służby wojskowej, urodzeni w latach 1875, 1876, 1877 i 1891.

216.

Zakaz paszenia bydła w obrębie gruntu kolejowego.

Mimo wydanych pouczeń i zakazów paszenia bydła bez nadzoru w pobliżu toru kolejowego mnożą się w ostatnich czasach znowu podobne wypadki.

Pominąwszy szkodę, której właściciele bydła doznają wskutek przejechania zwierząt—gdyż komenda kolei wojskowej nie udziela za to odszkodowania—jest temsamem w wysokim stopniu zagrożone bezpieczeństwo ruchu, ponieważ przejechanie zwierząt łatwo doprowadzić może do wykolejeń, które tembardziej wydarzyć się mogą, że szybkość pociągów od 1. października b. r. podwyższoną została.

Przypomina się tedy ludności jak najusilniej, że paszenie bydła w obrębie granic gruntu kolejowego oraz paszenie bez nadzoru w blizkości toru kolejowego jest zabronione, i że winni przekroczenia tego zakazu, jakoteż właściciele (posiadacze) bydła będą karani w myśl § 1. rozporz. Nacz. Wodza armii z 19. sierpnia 1916, dzienn. rozp. № 30, grzywnami do 2000 koron lub aresztem do 6 miesięcy. Przytem zwraca się uwagę że w razie uszkodzenia kolei, tem bardziej w razie nieszczęśliwego wypadku, winny (i właściciel bydła) odpowiada według zasad prawa cywilnego (art. 1382—1385 kod. Nap.) całym swoim majątkiem także za całą szkodę, powstałą przez niestosowanie się do tego zakazu, która czasem bardzo znaczną być może.

Dla zabezpieczenia ściągnięcia kary i ewent. pretensyi za odszkodowanie będzie bydło w razie przydybania na gruncie kolejowym, zajęte przez organy c. i k. kolei wojskowej.

Zajęte bydło będzie — równocześnie z przesłaniem doniesienia karnego do właściwej Komendy obwodowej — oddane najbliższemu sołtysowi, wzgl. naczelnikowi gminy na tymczasowe przechowanie, któremu wolno je wydać dopiero na polecenie Komendy obwodowej.

217.

Rozporządzenie c. i k. Jeneral-Gubernatora wojskowego z dnia 10. Listopada 1616,

dotyczące uregulowania obrotu surową żywicą, produktami żywicznymi i produktami destylacyi drzewa.

Na podstawie rozkazu c. i k. Naczelnej Komendy armii M. V. Nr. 97377/P z dnia 15. Września 1916 r. rozporządza się co następuje:

§ 1. Uzyskanie żywicy.

Uzyskanie żywicy w lasach prywatnych odbywa się wedle przepisów i pod kontrolą dyrekcyi dóbr i lasów Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego.

Właściciele lasów, którzy wydobywaniem żywicy już się trudnią albo trudnić się zamierzają, mają o tem donieść w drodze odnośnej Komendy obwodowej do Centrali surowców przy J. G. W.

§ 2. Przerabianie surowej żywicy i destylacya drzewa.

Przerabianie surowej żywicy i destylacya drzewa w prywatnych przedsiębiorstwach odbywać się ma wedle przepisów i pod kontrolą Centrali surowców przy J. G. W.

Właściciele takich przedsiębiorstw mają je podać do wiadomości Centrali surowców przy J. G. W. w drodze odnośnej Komendy obwodowej.

§ 3. Dostawa surowej żywicy, produktów żywicznych i produktów destylacyi drzewa.

Surowa żywica wszelkiego rodzaju (smoła, terpentyna i t. d.), produkty żywiczne wszelkiego rodzaju, jak kalafonia (żywica terpentynowa i t. d), gęsta terpentyna, olej żywiczny, odpadki smoły, smoła dla browarów i smoła biała, dalej olej szpilkowy, olej terpentynowy surowy i destylowany, octowe wapno drzewne, dziegieć drzewny, smoła drzewna i węgiel drzewny mają być oddawane jedynie Centrali surowców przy J. G. W. lub przez nią oznaczonym odbiorcom.

Wolna sprzedaż tych produktów jest dozwolona jedynie na podstawie osobnego zezwolenia Centrali surowców przy J. G. W. Używanie węgla drzewnego jako materyału opałowego jest właścicielom powyższych przedsiębiorstw zakazane. Uzyskany przy destylowaniu drzewa ocet drzewny ma być przerobiony na octowe wapno drzewne.

§ 4. Poprzednio zawarte umowy o dostawy.

Wypełnienie zawartych poprzednio umów o dostawę wyżej wymienionych produktów zakazuje się, o ile nie zgadza sie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Ceny maksymalne.

Nabycie żywicy, produktów żywicznych i produktów destylacyi drzewa przez Centralę surowców przy J. G. W. i wskazanych przez nią odbiorców uskutecznia się według następujących cen maksymalnych:

A) Żywica:

Żywica twarda	za 100 kg K	80.—
„ płynna	„ 100 „ „	110.—

B) Kalafonia:		
ciemna	za 100 kg K	135.—
jasna, czyszczona według marki przyjętej w handlu:		
FGH	„ 100 „ „	150.—
J	„ 100 „ „	160.—
K	„ 100 „ „	168.—
M-N aż do WG	„ 100 „ „	178.—
WW i jaśniejsza	„ 100 „ „	180.—
C) Olej terpentynowy:		
zwykły	„ 100 „ „	280.—
destylowany	„ 100 „ „	300.—
D) Terpentyna gęsta	„ 100 „ „	168.—
E) Smoła dla browarów	„ 100 „ „	155.—
F) Smoła biała	„ 100 „ „	95.—
G) Odpadki smoły	„ 100 „ „	69.—
H) Dziegieć drzewny	„ 100 „ „	15.—
J) Smoła drzewna	„ 100 „ „	18.—
K) Węgiel drzewny	„ 100 „ „	10.—
L) Octowe wapno drzewna za 100°/₀ kg calcium aceticum . .	„	21.—

Przyjmuje się te ceny maksymalne za towar dobrej jakości wolny od obcych domieszek i rozumie się za 100 kg netto loco stacya załadowcza, łącznie z kosztami opakowania,

§ 6. Obowiązek udzielenia wyjaśnień i zgłoszenia.

Każdy posiadacz i przechowawca surowej żywicy, produktów żywicznych i produktów destylacyi drzewa jest obowiązany zgłosić w przeciągu 14 dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia przez odnośną Komendę obwodową swoje zapasy w Centrali surowców, oraz udzielić tejże Centrali surowców lub organom przez nią wyznaczonym wszelkich wymaganych wyjaśnień i przedłożyć wszelkie żądane wykazy.

Przedsiębiorstwa, które surową żywicę zbierają, przerabiają lub zajmują się destylacyą drzewa, zobowiązany są dnia 1. i 16. każdego miesiąca przedłożyć Centrali surowców przy J. G. W. przez odnośną Komendę obwodową wykaz uskutecznionego w poprzednim półmiesiącu zbioru lub wyrobu i odstawy swoich produktów.

Potrzebne do tego formularze będą rozdawane przez Komendy obwodowe.

§ 7. Księga składowa.

Przedsiębiorstwa, które surową żywicę zbierają i przerabiają lub zajmują się destylacyą drzewa, albo handlem surowej żywicy, produktów żywicznych i produktów destylacyi drzewa, mają prowadzić dokładną księgę składową, w której ma się bieżąco zapisywać zbiór względnie nabycie i odstawę wymienionych w § 3. produktów.

§ 8. Zezwolenie przewozowe.

Produkty, wymienione w § 3., mają być wysyłane jedynie na podstawie zezwolenia przewozowego Centrali surowców przy J. G. W.

Dla przesyłek Zarządu wojskowego nie są potrzebne tego rodzaju zezwolenia przewozowe.

§ 9. Postanowienia karne.

Kto dopuszcza się naruszenia niniejszego rozporządzenia, do naruszenia tegoż wzywa lub zachęca innych, podlegnie karze aresztu aż do sześciu miesięcy lub grzywnie pieniężnej do wysokości 10000 Koron, które te kary mogą być wymierzane osobno albo obie razem.

Nadto bez wdrożenia postępowania sądowego ulegną niezgłoszone towary konfiskacie na rzecz Centrali surowców a to bez żadnego odszkodowania ze strony skarbu wojskowego.

§ 10.

To rozporządzenie wchodzi w zastosowanie z chwilą jego ogłoszenia.

Lublin, dnia 10. Listopada 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

Kuk, wł. r., zbrojm. poln.

E. Nr. 16266. **218.**

Ług do mycia z popiołu drzewnego.

Brak mydła, sody i ługu sodowego, spowodowany stosunkami wojennymi, zmusza do jaknajwiększego oszczędzania tych środków do mycia.

Do zastąpienia ługu, sody i mydła do prania nadaje się płyn, który można wytworzyć z popiołu drzewnego, zawierającego w sobie jak wiadomo wielki procent składnikwó potażu.

W tym celu należy popiół drzewny wsypać do odpowiedniego naczynia z drzewa lub żelaza, zalać cztery razy większa ilością gorącej wody i dokładnie wymięszać przy czem potaż znajdujący się w popiele rozpuszcza się.

Rozczyn ten należy następnie przepuścić przez płótno, naciągnięte na ramy z drzewa i w ten sposób przeczyścić (przefiltrować).

Otrzymany w ten sposób płyn dodaje się do wody przeznaczonej do prania, przez co jej zdolność do czyszczenia znacznie się powiększa.

Można także wprost popiół drzewny, o ile jest spalony do białości, dodać do wody przeznaczonej do prania, przez co nietylko rozpuszczalne części potażu, ale i inne stałe składniki popiołu (jak piasek do prania i t. p.) wskutek mechanicznego działania przyczyniają się wydatnie do usunięcia brudu. Popiół z węgla kamiennego do powyższego celu nie nadaje się.

Ług w ten sposób wytworzony powinien znaleść jaknajobszerniejsze zastosowanie.

N s 276/16 — 219.

WYROK.

Wyrokiem Sądu Pokoju w Biłgoraju z dnia 24. października 1916 U 275/16 została Zofia Kochańska z Puszczy-Solskiej zasądzona na grzywnę w kwocie 400 K. względnie na karę aresztu przez 2 miesiące za przekroczenie z § 1 rozp. Najw. Wodza Armii z dnia 15/9 1915 popełnione przez to — że w dwóch wypadkach celem przysporzenia sobie nadmiernego zysku sprzedała kiełbasę za kwotę wyższą od taryfą wytyczną ustalonej.

C. i k. Komendant obwodu:

Karol Roller

pułkownik w. r.